

OHJEET

OHJEET

sidosyritysten, myös omistusyhteisyri-
tysten käsittelystä

EIOPA –BoS-25/522
Hyväksytty 26. marraskuuta 2025

OHJEET SIDOSYRITYSTEN, MYÖS OMISTUSYHTEYSYRITYSTEN KÄSITTELYSTÄ

JOHDANTO

1. EIOPA julkaisee asetuksen (EU) N:o 1094/2010 (EIOPAn-perustamisasetus)¹ 16 artiklan mukaisesti nämä ohjeet sidosyritysten, mukaan lukien omistusyhteisyrietykset, käsittelystä.
2. Ohjeet liittyvät direktiivin 2009/138/EY (Solvenssi II) 92 artiklan 1 a ja 2 kohtaan ja 111 artiklan 1 kohdan m alakohtaan² sekä komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 (komission delegoitu asetus 2015/35) 68, 168 ja 171 artiklaan.³
3. Nämä ohjeet on osoitettu Solvenssi II -direktiivissä tarkoitetuille valvontaviranomaisille.
4. Näiden ohjeiden tarkoituksena on antaa ohjeita sidosyritysten, myös omistusyrietykset mukaan lukien, tunnistamisesta ja kohtelusta, jotta kaikissa jäsenvaltioissa noudatettaisiin yhtenäistä menettelytapaa.
5. Näissä ohjeissa osakasyrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka laskee oman vakavaraisuusasemansa. Sidosyrityksellä tarkoitetaan mitä tahansa tällaisen osakasyrityksen sidosyritystä Solvenssi II -direktiivin 212 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.
6. Ohjeissa noudatetaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa. Aluksi niissä kuvataan ensin sidosyritysten eri tyypit, omistusyhteisyrietykset mukaan lukien. Sen jälkeen kerrotaan miten erityyppiset sidosyritykset, ja erityisesti omistusyhteydet rahoitus- ja luottolaitoksiin sekä strategiset omistusyhteydet käsitellään.
7. Kun näissä ohjeissa viitataan sidosyrityksen arvostukseen tai arvoon, viitataan komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 13 artiklaan.
8. Ohjeet koskevat sidosyritysten , myös omistusyhteisyrietysten, käsittelyä yksittäisinä yrityksinä. Sidosyritys määritellään yleensä samalla tavoin sekä silloin, kun sitä tarkastellaan osakasyrityksen näkökulmasta yksittäisenä yhteisönä että silloin, kun sitä tarkastellaan ryhmän tarkoituksia varten. Joissakin tilanteissa on kuitenkin eroja: sidosyrityksen harjoittama liiketoiminta saattaa olla sellaista, etteivät osakasyritys ja sidosyritys kuulu Solvenssi II -direktiivin 213 artiklan nojalla harjoitettavan ryhmävalvonnan piiriin. Useilla ryhmän yhteisöillä saattaa myös olla äänivaltaa tai osakepääomaa yrityksessä siten, että kun ne yhdistetään, niiden osuus on vähintään 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai osakepääomasta Tällainen yritys määriteltäisiin näin ollen ryhmätasolla sidosyritykseksi. Jos kukin ryhmään kuuluva yksittäinen yksikkö omistustaa alle 20 prosenttia, mikään kyseisistä ryhmään kuuluvista yksiköistä ei määrittäisi kuitenkaan yritystä sidosyritykseksi yksittäisen yksikön tasolla.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston ¹asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48–83).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1–155).

³ Komission delegoitu asetus (EU) 2015/35, annettu 10 päivänä lokakuuta 2014, direktiivin 2009/138/EY täydentämisestä (EUVL L 12, 17.1.2015, s. 1–797).

9. Jos näissä ohjeissa esiintyy termejä, joita ei määritellä, niillä tarkoitetaan samaa kuin johdannossa mainituissa säädöksissä
10. Näitä ohjeita sovelletaan 30. tammikuuta 2027, alkaen ja niillä kumotaan ja korvataan ohjeet sidosyritysten, myös omistusyhteyksien käsittelystä kohtelusta (EIOPA-BoS-14-170).

OHJE 1 – TUNNISTAMINEN

11. Osakasyritysten tulisi tunnistaa sidosyhteyksensä ja omistusyhteyksensä omasta yksittäisen yksikön näkökulmasta laaditun arvioinnin perusteella.
12. Kun sidosyhteys tunnistaa sidosyhteyttä osakeomistuksen perusteella suoraan tai määräysvallan kautta, sen tulisi selvittää

- (a) niiden osuus äänioikeuksista prosenttiosuutena yrityksen äänioikeuksista;
- (b) niiden hallussa olevien yrityksen liikkeeseen laskemien osakepääoman eri luokkiin kuuluvien sijoitusten suhteellinen osuus kyseisen yrityksen liikkeeseen lasketusta osakepääomasta äänivaltaa huomioon ottamatta.

Jos a tai b alakohdan osuus on vähintään 20 prosenttia, osakasyritysten tulisi käsitellä yritykseen tekemäänsä sijoitusta omistusyhteytenä.

Jos omistusyhteys on Solvenssi II -direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan vakuutus- tai jälleenvakuutusyritykseen, a alakohdan mukaiset arvoinnit koskevat yleensä komission delegoidun asetuksen 2015/35 69 artiklan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettua maksettua osakepääomaa ja b alakohdan mukaiset arvoinnit komission delegoidun asetuksen 2015/35 69 artiklan a alakohdan v alakohdassa tarkoitettuja maksettua osakepääomaa ja etuoikeutettuja osakkeita.

13. Osakasyritysten tulisi varmistaa, että ne pystyvät määrittämään sidosyhteyksien osakepääomassa tapahtuneiden muutosten vaikutuksen edellisessä kohdassa kuvattuun arviointiin joka kerta, kun osakasyhteys laskee SCR:nsä Solvenssi II -direktiivin 102 artiklan mukaisesti.
14. Kun sidosyhteyttä tunnistetaan Solvenssi II -direktiivin 212 artiklan 2 kohdan nojalla käyttäen perusteena sitä, että osakasyhteys voi käyttää määräävää tai huomattavaa vaikutusvaltaa toisessa yrityksessä, valvontaviranomaisten tulisi ottaa huomioon Solvenssi II -direktiivin 212 artiklan 4 kohdassa määritellyt tekijät, jotka on täsmennetty Solvenssi II -direktiivin 212 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuissa teknisissä sääntelystandardeissa.

OHJE 2 – RAHOITUS- JA LUOTTOLAITOKSIIN OLEVIA OMISTUSYHTEYKSIEN TUNNISTAMINEN

15. Osakasyritysten tulisi käsitellä sidosyhteyttä rahoitus- tai luottolaitoksena, jos se on Solvenssi II -direktiivin 92 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu laitos. Nämä kuvaukset kattavat kaikki laitokset, jotka suorittavat edellä mainitun artiklan mukaisesti kuvattuja tehtäviä tai harjoittavat siinä kuvattua liiketoimintaa huolimatta siitä, ettei tällainen laitos ehkä kuulu kyseisessä artikkelissa viitattujen säädösten soveltamisalaan.

16. Osakasyritysten tulisi varmistaa, että omistusyhteyttä rahoitus- tai luottolaitoksessa, jossa äänioikeuksia tai pääomaa on välillisesti hallussa, käsitellään samalla tavalla kuin omistusyhteyttä rahoitus- tai luottolaitokseen, jossa äänivaltaa tai pääomaa omistetaan suoraan.

OHJE 3 – STRATEGISEN OMISTUSYHTEYDEN TUNNISTAMINEN

17. Osakasyritysten tulisi tunnistaa strategiset omistusyhteydet komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 171 artiklan nojalla seuraavasti:
- (a) standardikaavaa SCR:n laskennassa käyttävien osakasyritysten tulisi tunnistaa strategiset omistusyhteydet riippumatta siitä, onko niiden omistusyhteys vakuutus- tai jälleenvakuutusyritykseen, rahoitus- tai luottolaitokseen vai mahdolliseen muuhun sidosyritykseen;
 - (b) sisäistä mallia SCR:n laskennassa käyttävien osakasyritysten tulisi tunnistaa strategiset omistusyhteydet rahoitus- ja luottolaitoksiin ainoastaan arvioidakseen, sovelletaanko komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan 3 kohtaa.
18. Osoittaakseen noudattavansa komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 171 artiklan vaatimuksia, osakasyritysten ei pitäisi jakaa omistusyhteyttä eri osiin ja käsitellä joitakin niistä strategisina ja joitakin ei-strategisina. Mikäli tietty omistusyhteys on tunnistettu strategiseksi:
- (a) jos kyseessä on omistusyhteys rahoitus- tai luottolaitokseen, kaikki sen omaan varallisuuteen tehdyt sijoitukset ovat strategisia;
 - (b) jos kyseessä on mikä tahansa muu sidosyritys, kaikki omistusyhteyksyritykseen tehdyt osakesijoitukset ovat strategisia.
19. Kun osakasyritykset esittävät komission delegoidun asetuksen 2015/35 171 artiklan a alakohdan perusteella sekä laadulliseen että määrälliseen arviointiin perustuvaa näyttöä siitä, että osakesijoituksen arvossa on todennäköisesti olennaisesti vähemmän vaihtelua, niiden olisi varmistettava, että
- (a) sekä omistussuuteen että muihin vertailuperusteeksi valittuihin osakkeisiin sovelletaan pitkällä aikavälillä yhtenäisiä ja tarkoituksenmukaisia arvostuksia;
 - (b) ne ottavat huomioon vaikutusvaltansa vaikutuksen omistusyhteyden arvoon.
20. kun osakasyritykset komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 171 artiklan b alakohdan i–iii alakohdan perusteella esittävät näyttöä sijoituksen strategisesta luonteesta, niiden tulisi
- (a) osoittaa ajanjakso, jona omistusstrategiaa aiotaan soveltaa;
 - (b) ottaa huomioon markkinaolosuhteiden vaikutus keskeisiin toimintaperiaatteisiin;
 - (c) määritellä merkittävät tekijät tai rajoitteet, jotka vaikuttavat osakasyrityksen kykyyn pitää strategiansa voimassa, sekä keinot, joilla niitä lievennetään tai voitaisiin lieventää..
21. Kun osakasyrityksen esittävät komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 171 artiklan b alakohdan iv alakohdan perusteella näyttöä pysyvän yhteyden olomassaolosta niiden tulisi ottaa huomioon seuraavat kriteerit:
- (a) vallitseeko yritysten välillä pitkäaikainen ja vakiintunut suhde;

- (b) onko vakiintuneen suhteen tuloksena tiivis taloudellinen side ja johtaako se siihen, että yritykset jakavat riskit ja hyödyt tai riskialtistuksen keskenään;
 - (c) yrityksen välisen suhteen muoto, kuten omistus, yhteiset tuotteet tai jakelukanavat, ristiinmyynnin, yhteisyritysten perustamisen tai muiden pitkäaikaisten toiminnallisten tai taloudellisten suhteiden luominen.
22. Komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 171 artiklan b alakohdan v alakohdan mukaan konserniin kuuluvan osakasyrityksen tulisi pitää perimmäisen emoyrityksen määrittelemiä periaatteita konsernin toimintaa ohjaavina tai rajoittavina keskeisinä toimintaperiaatteina, tai jos määrittelevä yritys on eri, sen määrittelemiä koko ryhmää koskevia keskeisiä toimintaperiaatteita.
23. Osakasyritysten tulisi dokumentoida, miten ne ovat ottaneet huomioon komission delegoidun asetuksen 2015/35 171 artiklaan ja 18–22 kohtiin sisältyvät asiat mukaan lukien muut merkittävät tekijät yhdessä niitä tukevan merkityksellisen aineiston kanssa.

OHJE 4 – LASKELMIEN SOVELTAMISALA KOMISSION DELEGOIDUN ASETUKSEN 2015/35 68 ARTIKLAA SOVELLETTAESSA

24. Kun osakasyritykset määrittävät rahoitus- ja luottolaitoksiin olevien omistusyhteyksien arvoa komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan soveltamiseksi⁴ tulisi ottaa huomioon omistussuhteet osakepääomasta ja kaikki muut oman varallisuuden erät riippumatta siitä, omistetaanko ne suoraan tai välillisesti.
25. Osakasyritysten tulisi menetellä seuraavasti:
- (a) osakasyrityksen tulisi käyttää komission delegoidun asetuksen 2015/35 68 artiklan sovellettamiseksi rahoitus- ja luottolaitoksiin olevien omistusten osalta Solvenssi II -arvostusperiaatteiden mukaisesti määrittämäänsä omistusyhteyden arvoa;
 - (b) rahoitus- ja luottolaitoksiin olevia omistusyhteyksiä, jotka ovat jonkin toisen rahoitus- tai luottolaitokseen olevan omistusyhteyden kautta välillisiä, ei tulisi ottaa huomioon komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan nojalla, koska niiden arvo on jo pitänyt sisällyttää rahoitus- tai luottolaitokseen olevan suoraan omistusyhteyteen a alakohdan mukaisesti;
 - (c) välillinen omistusyhteys rahoitus- tai luottolaitoksessa tulisi vähentää vain, jos osakasyrityksen ja rahoitus- ja luottolaitokseen olevan omistusyhteyden välillä on muita kuin rahoitus- ja luottolaitoksiin olevia omistusyhteyksiä.;
 - (d) muiden välillisten omistusten osalta tulisi komission delegoidun asetuksen 2015/35 68 artiklan soveltamiseksi käyttää rahoitus- tai luottolaitoksiin olevien omistusyhteyksien arvoa, jonka sidosyritys määrittää komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 13 artiklan mukaisesti;
 - (e) komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan soveltamiseksi käytettyjen arvojen tulisi vastata osakasyrityksen suhteellista omistussuutta suoraan ja välillisesti hallussa olevasta omistusyhteydestä rahoitus- ja luottolaitokseen.

⁴ Tähän sisältyvät kaikki Solvenssi II -direktiivin 92 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut omistusyhteydet.

26. Kun osakasyritykset laskevat 10 prosenttiin osuutta komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 69 artiklan a alakohdan i, ii, iv ja vi alakohtaan sisältyvistä eristä komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan soveltamiseksi, niiden tulisi komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan nojalla käyttää rahoitus- ja luottolaitoksiin olevien omistusyhteyksien osalta oman perusvarallisuuden erien vähentämätöntä määrää.

OHJE 5 – RAHOITUS- JA LUOTTOLAITOKSIIN OLEVIENT OMISTUSYHTEYKSIEN OSALTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET

27. Mikäli komission delegoidun asetuksen 2015/35 68 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia vähennyksiä ei voida tehdä komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan 5 kohdassa säädetystä vastaavasta luokasta, yritysten tulisi menetellä seuraavalla tavalla:

- (a) mikäli vähennettäviä eriä ei ole luokiteltu komission delegoidun asetuksen 2015/35 68 artiklan 5 kohdan mukaisiin luokkiinsa, kaikki vähennykset tulisi tehdä komission delegoidun asetuksen 2015/35 69 artiklan a alakohdan i, ii, iv ja vi alakohtaan sisältyvien erien määrästä;
- (b) mikäli vähennyksen määrä on suurempi kuin määrä, josta vähennys tulisi tehdä komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan 5 kohdan perusteella, ylijäämä tulisi vähentää seuraavasti:
 - (i) ne osuudet ensisijaisen lisäpääoman (Additional Tier 1) instrumenteista, jotka ylittävät komission delegoidun asetuksen 2015/35 69 artiklan a alakohdan iii, ja v sekä b alakohtaansisältyvät erät, vähennetään komission delegoidun asetuksen 2015/35 69 artiklan a alakohdan i, ii, iv ja vi alakohtaan sisältyvistä eristä;
 - (ii) ne osuudet rahoitus- ja luottolaitosten toissijaisen pääoman (Tier 2) instrumenteista, jotka ylittävät komission delegoidun asetuksen 2015/35 72 artiklaan sisältyvät oman perusvarallisuuden erät, vähennetään ensin komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 69 artiklan a alakohdan iii ja v sekä b alakohtaan sisältyvistä eristä ja sen jälkeen komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 69 artiklan a alakohdan i, ii, iv ja vi alakohtaan sisältyvistä eristä, kunnes vähennys on tehty täysimääräisenä.
- (c) sen estämättä, mitä a ja b alakohdassa säädetään, valvontaviranomaiset voivat antaa osakasyritykselle luvan olla vähentämättä luotto- tai rahoituslaitokseen olevien omistusyhteyksiensä arvoa edellyttäen, että Solvenssi II -direktiivin 92 artiklan 1 a kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät.

OHJE 6 – RAHOITUS- JA LUOTTOLAITOKSIIN OLEVIENT VÄLILLISTEN OMISTUSYHTEYKSIEN VÄHENNYKSISTÄ JOHTUVAT KORJAUKSET

28. Mikäli rahoitus- tai luottolaitokseen olevan välillisen omistusyhteyden arvo on vähennettävä kokonaan tai osittain komission delegoidun asetuksen 2015/35 68 artiklan nojalla, osakasyritysten tulisi ainoastaan SCR:n laskemiseksi

- (a) pienentää kyseisen vähennyksen määrällä suoraan omistetun sidosyrityksen arvoa, joka on sellainen osakasyrityksen omaisuuserä, jonka kautta omistusyhteys rahoitus- tai luottolaitokseen on välillinen;
- (b) noudattaa a alakohdassa kuvatun oikaisun osalta komission delegoidun asetuksen 2015/35 68 artiklan 5 kohdan ja ohjeen 5 mukaista menettelytapaa.
- (c) sen estämättä, mitä edellä a ja b alakohdassa säädetään, valvontaviranomaiset voivat antaa osakasyritykselle luvan olla vähentämättä luotto- tai rahoituslaitokseen olevien omistusyhteyksiensä arvoa edellyttäen, että Solvenssi II -direktiivin 92 artiklan 1 a kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät.

OHJEIDEN NOUDATTAMINEN JA RAPORTOINTIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

- 29. Tämä asiakirja sisältää EIOPA:n perustamisasetuksen 16 artiklan nojalla annetut ohjeet. Kyseisen asetuksen 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on pyrittävä kaikkiin tavoin noudattamaan ohjeita ja suosituksia.
- 30. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka noudattavat tai aikovat noudattaa näitä ohjeita, tulisi sisällyttää ne sääntely- tai valvontakehikkoonsa asianmukaisella tavalla.
- 31. Toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava EIOPA:lle kahden kuukauden kuluessa käännettyjen versioiden antamisesta, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, ja esitettävä syyt niiden noudattamatta jättämiseen.
- 32. Mikäli vastausta ei toimiteta määräaikaan mennessä, toimivaltaisten viranomaisten katsota jättäneet ohjeet noudattamatta, mistä tehdään ilmoitus.

UUDELLEENTARKASTELUA KOSKEVA LOPPUSÄÄNNÖS

- 33. EIOPA tarkastelee näitä ohjeita uudelleen.